

Előfizetési feltételek:

Egy évre	10.— Pengő
Hat óra	5.— Pengő
Három óra	2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetéseket: díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és velünk összeköttetésben álló hirdető hirdők árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
Kéziratok vissza nem adatnak
Felölős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LASZLÓ

A hirdetéseket, előfizetéseket és a reklám-
cikkeket a kiadóhivatalba kérjük küldeni
Felölős lapkiadó: HORATSIK PÁL

ERDÉLY FELÉ!

Hazamegyünk! Haza Erdélybe...

Mikor e sorokat írjuk, már magyar honvédek ütöges léptei alatt dübörög a föld. Ott a trianoni határok keleti sorompóin túl és a felszabadult városok és községek, kis tanyák népe a mámoros öröm boldogságával lengeti a husz évig tilos piros-fehér-zöldet és árasztja el könynyel, simogatással, magyar virággal „a” magyar katonát, amint az 1938. évi bevonulásnál e vidék magyarsága is cselekedte. A kemény magyar honvédet, aki vér a véréből, akit keserves két évtized boldogságot vágyó álmaiban várt és látott és aki ime, most előtt a maga pompás testi valóságában, tuláradó szívvel és fegyverrel a kezében, hogy biztosítsa a magyar élet rendjét, békés nyugalmát, alkotó, termelő munkáját.

Visszatér Erdély tekintélyes része, s az öröm és boldogság e nagyszerű óráiban kell, hogy számot vessünk azokkal az okokkal és körülményekkel, amelyeknek köszönhetjük ezt a vértelen felszabadulást. Nézzünk vissza esettsgünk husz évvel ezelőtti szörnyű gyengegeire és lássuk meg, hogy a gazdaszalanság árjában a tömegek tehetetlenségéből kemelkedtek férfiak, akik nem tördelték a kezüket, nem jajgattak és nem tuncyázkodtak, hanem — dolgoztak. Dolgoztak ott Szegeden, felsorakoztak Kormányzó Urunk, az akkori hadügyminiszter, majd fővezér mögött és dolgoztak, hogy elkövetkezessék a Felvidék, Kárpátalja és Erdély hazatérése.

Megcsonkítva és eltiporva, elleneség gyűrű közepében, ez a nemzet el tudta takarítani a romokat, alkotó munkára virágoztatta a megtagadott nemzeti érzést és összeszorított fogakkal gyürkőzött neki az építésnek. Új világ született a régi helyén. Magyar, keresztény és szociális. Ujjászületett hadseregünk s a külpolitikai elszigeteltségből is ki tudta magát vágni a nemzet, nagy barátokat szerezve. A magyarságban rejő őserő átvezeltette a nehéz éveket, az ezeréves hagyományokon pallérozódtott politikai bölcsesség a helyes utra, az egyetlen helyes utra vitte a nemzetet.

A háromszor hét szük esztendő után ránk virradt a második Belvedere és ma, amikor a magyar had-

sereg birtokba veszi a visszatérő erdélyi részek ősi földjét, emlékezzünk nagy bajtársainkról. Azokról, akiknek sokat, nagyon sokat köszönhetünk. Szálljon a hűség és a magyar hála melege a harmadik birodalom és a fassiszta Itália, Hitler vezér és kancellár és Mussolini, minden oiaszok Duceja felé!

Isten és ember előtt jogunk van a revízióhoz. De jog és munka, csak az ő barátságuk, megértésük és erejük segítségével érlelte meg

a mostani nagyszerű gyümölcsöket. Hűség és szeretettel fordul feljűk a magyar nemzet ragaszkodása, aminthogy tudjuk mit köszönhetünk kiváló munkatársainknak: Ribbentropnak és Ciano grófnak is.

Ősi jussunk egy részét visszaszerve, ismerve és értékelve magyar államtérfiaink komoly és céltudatos munkáját, a középhatalomra erősödött Magyarország hátalét szívetl tiszteleg a két baráti nagyhatalom és történelmet csináló államtérfiak előtt.

Az egyke legyőzése

A Községi Közlönyben olvastuk az alábbi figyelemre méltó cikket:

A Magyar Statisztikai Szemle egyik száma kimutatta, hogy népszaporodásunk már csak látszólagosan aktív, ugyanis a közegészség javulása következtében az emberi életkor kitoldódott és ez a kitoldódás hozza a családok szaporodási arányszámot. Mi valójában már már számbelileg fogyó nemzet vagyunk. Súlyos hiba az egykét feltelesen, csak számokon át vizsgálni, bontjuk csak részekre a községek képét, hogy az egyke nemcsak a Dunántulon pusztítja a magyar jóvendőt, hanem különösen az Alföldön, sőt az egész országban is, minden vármegyében és pedig főként a minőségileg értékesebb részénél, az expanzív, rugalmas kisbirtokosságnál és a középosztályánál. Fogyóban e két nemzetfenntartó réteg a fogy velük a nemzet igazi életereje. Rá kell mutatnunk, hogy amint fokozatosan alább hajlik a magyar népszaporodás görbéje, ez a görbe egyuttal a minőségi leromlás fokát is szemlélteti.

Aki ismeri az életet, tudja hogy a büszke tölgy, ha belső erejében felröplött, hirtelen derékban török ketté. Amikor a hajdan expanzív francia nép mostani katasztrófáját: feljegyzik, a történelem távlatából meg fogják majd állapítani, hogy vereségének oka főleg a francia anyákban keresendő, akik már félszázad óta csak alig-alig szűlik a rugalmas franciákat, pedig nélkülök, ime, lehanyatlott a francia dicsőség zászlója. A hajdai Róma példája mutatja, hogy amikor az egyke által megfogya, kényelemben meghízik és elernyed a vezető réteg, hiába szaporodik a plebs, abban nincs rugalmasság, nincs önfeladás, nincs nemzetfenntartó erő és ime, a hatalmas birodalom barbár, és rugalmas életerejüket bíró népek könnyen végiggázoltak.

Mi hát az a titokzatos hatalom, amelynek mákonyából eddig még egy kultúrnap sem tudta magát kiküzdenni s amelynek titokzatos szálai behállozta: a többiek között a mi nemzetünket is, leigazgató a mi népnünk lelkét is?

Hangsúlyozom, hogy az egyke nem Istenő, hanem embertől való, nem titok, hanem mint a világ minden baja következmény és pedig a gyaró ember életberendezésében és életigazgatási módszerében a Mindenható egyedül tökéletes teremtő művétől és életigazgató rendszerétől való eltéréseinek következménye.

A mindenható valamennyi életteremtőménye számára pályatengelyűl a fajfenntartásos életet és életberendezést szabta meg. Ebben a körben él és ebből! All földi pályafutásunk. Hogy kistűt a tavaszi napugár, a növényben és fában évről évre ugyanugy elindul a nedv-

keringés, pompás virágdiást öltönek magukra, megtelik kelyhük bédító illattal, drága nedűvel, hogy magukhoz csalogathassák a megtermékenyítő rovarokat, amelyek szintén e tövény hatalma alatt keresik és élnek az felivadékaik nevelésére, hogy így a növény magot köthessen, gyümölcsöt érlel hessen sokat, évről évre többet. Ime az ember is, aig hogy felnő, ellenállhatatlan erő hatalma alá kerül, űzi-hajlja a vágy, néha még ödöklő szerszámhoz is nyul, hogy párhajhoz jusson. Az Ur teremtő parancsa az, az ember számára, hogy ivadékok neveljen és éljen, nem a kultúrának, a sportnak, vagy a szép rubának, bármi másnak, hanem a fajfenntartásnak a kultúra, a sport és a többi segítségével.

Ez tehát a Mindenható teremtő életörvénye, ámde hol van a népek, az államok hasonló törvénye? Vajjon a mi életberendezésünkben tengely-e a fajfenntartásos életszolgálat elve? Amig a honvédelem, az adózás és minden más szolgáltatás kötelező teljesítését elrendelték, kérdem, hogy szociális életberendezésünkben tengely-e a fajfenntartásos élet? Kérdem, hogy szociális életberendezésüket a kultúrának miért csak az egyénen át és miért nem a családon, a termékenységen, gyermekeken át építették fel? Te bünsz liberális szellem, a te vétked ez a gyaszos helyzet! Effelejtetted, hogy a földi lét a szakadatlan teremtődésért, a szaporodásért van és ime, itt a kútletés, mert szem elől tévesztetted az isteni törvény parancsát és a termelést, a nemzet életerejét más célok szolgálata alá állítottad, megengedted, hogy a nemzet termelésén ne új magyarok táborna, hanem a magad bünsz virágása nevelődjön . . .

Mi hát a mód az egyke létrehozásához? A nyugati államok, előbb Franciaország, utóbb a nemzeti szocialista Németország hatalmas erőesítésekkel tették az egyke megállításra, házassági kőcserőnkkel és adókedvezményekkel mozdították elő a szaporodást. E módszerekkel el is érte némi javulást, azonban az eredmény az áldozatok ellenére a huz ezreléken a'ul maradt, vagyis az egyke jelleg uralkodik, az egykevesz tovább arat.

Mindnyájan érezhetjük, hogy helyesen fel fogva, a gyermeknevelés nem az állam dolga, hanem a szülő és nem lehet az államban örökös gond, hogy az állampolgárok szűljenek. Ez a természet rendje, vagyis meg kell találni a módot, hogy az egykekérdés az államhatalom minden külön megterhelése nélkül és általánosan megoldassék. Ismétlem, a gyermekszülés és nevelés a család feladata, az államhatalom teendője itt mindössze az, hogy a kellő életrendet és életberendezést, a családnak és a termékenységen kedvező helyzetet megteremtse, biztosítsa s hogy a család boldogulása a gyermekkel, a gyerme-

ken, illetve a fejfenntartásos életet átvezes- sen. Még ez sem elég! Gondoskodni kell arról, hogy a termelés párhuzamosan haladjon a szaporodással, hogy a több gyermekkel járó kiadameikedés, birtokmegosztás ellenére se szálljon alá a család életműve. E párhuzamosan haladó termelésfokozás nélkül a sok gyermekkel szegényesébe, nyomorba hajtani a családokat nem szabad. Nyilvánvaló, hogy ezen a természet törvényeire visszate- rő életberendezésükhöz függvényül termelést fokozó szervezet kell létesíteni és fenntar- tani.

Ime, ez az ut az egyke kiirtása felé!

Az államhatalom, megfékezni akarván az embergyilkolást, törvény hozott a kézs a gyilkost halállal büntetni. S jól látjuk, e tör- vény folytán a magyar milliók közül évente csak pár emberen kell a bűntételt végrehaj- tani. Ez negatív, defenzív törvény, de ereje nem főleg a büntetésben van, hanem abban, hogy van erkölcsi és anyagi életrend, hogy az egyén megtalálja boldogulását a becsületes uon is, ezt a pozitív, illetve aktív élet- tünket a negatív büntetőtörvény csak meg- szilárdítja.

Ehhez képest szükség van készülő nép és családvédelmi törvényünk teljesse tételéhez egy újabb törvényre s annak néhány szaka- zára, amely erkölcsi és közhatalmi szar alá veszi az egykeben élő s ezzel a magyar jövő ellen tüzöző községeket azaz, hogy az eddig időteremtés alatt állítsák helyre a teremtés rend- jét. Ha ezt elmulasztanák, úgy réjük a tör- vény szigora nyerjen alkalmazást, ami lehetne a sokat emlegetett drasztikus ingatlan örö- kösdési rendszabály, de lehetne még további is, mert hiszen van nem fogható és nem örö- kölhőtt vagyon is, van ingó és szellemi va- gyon, lehet ezeken át is büntetni pl. a közs- tisztségéből való kizárással, előléptetésben megállítással s.b. Várható, hogy a leg- több község, hogy a zarállt feloldást nyerjen, az államhatalom további közelépsége nélkül önmaga helyreállítja a szaporodási rendet. Azon községekben, ahol már megrogzódott a nép vagy a helyreállításban nehézségek mutatkoznak, el kell rendelni, hogy a község állítsa fel a családot védő szervezet, a család- várat. A „Családórák Magyarországon” c. tanulmányom szől erről. Ehhez a község köti- hessen le a községi jövedelmet, ahol a község- nek földvagyonra van, azt használhassa fel családvédelmi alspagyonként, megerősítvén azt a termelést fokozó és értékesítő szövet- kezettel, amely szövetkezet hasznos részesei csak azok lehetnek, akik tagjai a családórá- nak is és legalább három gyermek nevelésére kötelezik magukat. Ha a sora rendelése foly- tán ezt felmutatni nem tudnák, önként, illetve a megszabott módon fizetik a családórák alapja a gyermeknevelési kiegyenlítési díjat, amelynek lefizetését épügy elnyerhetnek minden községi tisztséget, mint aki abban a boldogságban részesülhetett, hogy gyermekei vannak. Természetesen, ha a község autonóm jogánál fogva önmaga dönt is abban, hogy a teremtés rendjét milyen eszközök igénybe- vételével állítja helyre, ez az igénybevétel terjedelemben is, időben is csak a törvény korlátain belül történhetik. Megfelelő életber-endezés mellett teljesen feleslegessé válik a korlátozó örökösödési törvény alkalmazása, ám ha akad község, amely továbbra is ellen-kezik, a zárlat éretentő példakul még külön adóemeléssel is erőbíthető.

A nemzet a helyi községekben, városok- ban, községekben él és ezért szükséges, hogy azokban felemeltessek, felbátorítsanak a ma- gyar Gániusra. Legyen a világotörténelem lap- jain a mi néptünk az első, amely meg tudott küzdeni a halálfele rémmel. Az egykével, amely ott ül lefelé tartott hüvelyekkel a világ horizontján s mint kegyetlen és vérszomjas Nero ma is napról napra kényszeríti az anyá- kat arra, hogy tulajdon gyermeküket írassák és az apákat, akik száz csatában mint orosz- lánok ezer halállal vívtak, arra, hogy tulajdon gyermeküknek ölelő karjai elől gyáván és becsületlenül megfutamodjanak.

A nemzet jövője a gyermekben van és a magyar nemzet életét, a magyar nemzet jövő- jét ma az egyke, ez a hídra emészti, amely- nek szemébe nézni, rá lesújtani nem merünk.

Én a jövő tükreát tartom a küzdelem irányi- tására hivatottak elő: Csak a hatalmas, minél számosabb magyar nép lesz képes a szláv nyomást fenntartani, különben végünk van! Erről megfélekezni: öngyilkosság!

Ne féljünk a hidrától, sujsunk rá bátran. Nem kell ehhez más, mint ujból létrehozni a teljessé tenni a községi autonómiát. A nemzet a községekben él s ezért az Országos Nép és Családórák Alap, valamint a Várme- gyei közzéleti szövetkezetek alá kérünk köz-

ségi jóléti szövetkezeteket, megelőző élet- igazgatással, szociális termelő programmal. A többit bizzuk a magyar Gániusra! A fel- emelkedés uja a községekben át vezet, a nemzet a családok szövettségében, a községekben s azokon belül a minél több expanzív ma- gyart szülő anyának él, legyen a nép- és családórák törvény a községek törvénye, a diadalmas magyar jobb jövendő törvénye ...

JAKOB KONRAD

Beszámoló a népnevelő munkáról

VI.

k) Művészeti és kedélyképző tanfolyamok sorába vesszük az olyan népművelési mun- kát, amely a nemzeti, a népi művészetek ápolását, fejlesztését szolgálja, továbbá a nemzeti öntudat és érzés nevelésére, a szép érzék kiművelésére alkalmas. Eremű tevé- kenység köre magában foglalja a nemzeti tánc, a magyar nótá és ének, az iparmű- szeti tanfolyamokat.

Sajnos, ebben az évben az adottságok hiánya miatt nem tudtuk sok ilyen tanfo- lyamot szervezni. Ennek talán legfőbb vámos- ladiányban és Szatmáryán, iparművészeti tan- folyam Léván. Ezen tanfolyamok fokozottabb mértékben való felkérését jövő tanévre vette bizottságunk.

l) Nőnevelési és nőművelési tanfolyamok. Ezen tanfolyamok megszervezése szintén nem volt lehetséges a rendelkezésünkre álló kevés idő és anyagiak hiánya miatt és a kezdettel járó nehézségek miatt. Ilyen irányú tanfo- lyamokat azonban bizottságunkon kívül ren- deztek az egyes társadalmi és hivatalos szervek, mint az Iparügyi Minisztérium, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara, a Várme- gyi Gazdasági Felügyelőség, s.b. E fajta tanfolyamok voltak: Barsbessen vámszonször, Csiffár, Nagysalló, Ipolyzalka, Léva, Ipoly- ság, mezőgazdasági és gyümölcsészeti tanfo- lyamok. Zsibán, Ipolyásztón szabó-varró tanfolyam, s.b. Jövőre ilyen tanfolyamok szervezését is tervezi bizottságunk.

m) Magyar nyelvtanfolyamokat rendeztünk

9 et, 352 órában, 318 hallgatóval. Várme- gyénk területén több szlovák nyelvű község is van. Ezen szlovák községek részére szük- ségeseink tartottuk ilyen tanfolyamok ren- dezését, amelyek célja az volt, hogy a lakosság megtanulja a legzűszűségebb kifejezéseket, hogy így elajánlva a magyar nyelvet köny- nyebben bele tudjon illeszkedni a magyar állam keretébe. Ezen tanfolyamok hallgatói többnyire munkás emberek voltak, kik napi munkájuk után szivesen jöttek össze, hogy magyarul tanuljanak. Az eredmény mindenütt kielégítő volt. Jövő esztendőben bizottságunk folytatni kívánja az e téren megkezdett mun- káját és újabb tanfolyamok megszervezését tervezi.

n) Ügyességi tanfolyamot rendeztünk kettő Léván, és pedig egy gépírási tanfolyamot 41 órával és 27 hallgatóval és 41 óras gyors- írási tanfolyamot 29 hallgatóval. Mindkét tanfolyamra igen nagy szükség volt, főleg szociális szempontból. A tanfolyamok látogatótsága nagyon volt. Az eredmény teljesen kielégítő volt.

o) Szabadegyetemi tanfolyamok száma: 2. A megtartott előadások száma: 25. Az elő- adások rendszője volt a Széchenyi Magyar Kulturális Egyesület és a Katolikus Kőr Léván. Az előadó több országos nevű ember volt, kik igen értékes munkát végeztek. A közön- ség nagy szeretettel és megbecsüléssel ka- rollta fel az előadásokat és nagy számban vett azokon részt.

Iskolánkülvüli népművelési tanfolyam Léván

Folytatás.

Aug. 29. (csütörtök) 8—9 ig: Horváth Aladár m. bir. várm. gazd. felügyelő (Léva) „Gazdasági ismeretek terjesztésének jelentősége az iskolánkülvüli népművelés terén” c. előadásában rámutatott mai agrár életünk korszerű kiművelésének a népművelés keretében való keresztvitélére.

9—11 ig: Ablánczy József várm. népm. titkár (Szombathely) „Kedélynevelés a népművelés keretében, c. előadásában alapos gyakorlati tapasztalatok alapján mutatott rá azokra a tényezőkre, amelyekkel a falusi nép kedélyvilágát — a falu életének minden vonatkozásában — egészséges irányban fej- leszethetjük.

11—13 ig: Dr. Szekeres László, a Falu- szövetség igazgatója (Budapest) „Az olasz dopolavoro működésének ismertetése” címen személyes itáliai tapasztalatai alapján változó az olasz nép nemzetnevelő mozgalmának kialakulását s mai működését és párhuza- mosan rámutatott a Faluszövetség ilyen irányu munkájára is.

13—14 ig: Akucs István légv. ügy. elnök (Léva) „A falu lögi veszélyeztetettség, a falu légvédelmi munkájának megszervezése” címen gyakorlati utmutatót adott a falu légvédel- mének megszervezésére.

Este 20 órai kezdettel a tanfolyam hall- gatói, a felőszecsei, vámosladiányi és kis- óvári mükedvelők bevonásával igen tartalmas kultúrészlet rendeztek az Iparos Körben. Műsoraszámait a következők voltak: Bevezető: Réthy Lajos, igazgató tanító. Ének és zene, népdalok: Felsőzecssei mükedvelők, vezető Szalay Pál ig. tanító. Ének és zene, népdal- lok: Óvári mükedvelők, vezető Molnár Ist- ván ig. tanító. Levente-szavaiat. Hegedü-

kettős: 2 levente. Kürt-kettős: 2 levente. Népdalok: Fuvószenekar. Magyar tánc Ének és zene, népdalok: Vámosladiányi mükedve- lők, vezető Farkas Károly ig. tanító. Szava- iat, dalok. Léva és környéke rovátkos díszí- tés: Gaál Dezső. Olasz dalok: Kánya Jenő tanító. A lévai vár történetéből: Feja Tibor. Magyar nóták: Várady Ába Károly. Szava- iat: Szabó István ref. lelkész. Magyar nóták: Szobi Emőke. Konferált: Szabó Árpád.

Aug 30 (péntek) 8—10 ig: Dr. Horn Jó- zsef tanügyi főtanácsos (Budapest) „Közga- dsági kérdések a népművelésben” című előadásában a falu anyagi életének közga- dsági szempontból való megismerését és megszervezésének a népművelésbe való be- állítását világotlotta meg.

10—12 ig: Ablánczy József várm. népm. titkár (Szombathely) „A népművelési előad-ások és tanfolyamok anyagának megválasz- tása” címmel gyakorlati tapasztalatokkal megvilágította változó azokat a szempontokat, amelyek alapján, a helyi viszonyok figye- lembevételével, a népművelés anyagát egybe kell gyűjteni.

12—13 ig: Gaál Dezső nőpisriak igazgató (Léva) „Népi szépségeink és értékeink vé- delme és ápolása a népművelésben” című előadásában hanguloyozta egy-egy vidék tárgyi-néprajzi viszonyainak megismerését, illetve a kipusztulástól megvédendő széles- kört felkarolását.

13—14 ig: Dr. Kiss István áll. liciumi tanár (Léva) „A falukutatás és szülőföldis- merterettség szerepe a népművelésben” c. elő- adásában a hazai rőghöz való ragaszkodás megerősítését s a falu népi kultúréletének a

civilizáció vívmányaival való összeegyeztetése szükségességét hangsúlyozta.

Aug. 31. (szombat) 8—9 ig: Dr. Márta Dánes tanügyi tanácsos, kir. tanfelügyelő (Láva) „Hogyan lehet a nemzeti öntudatot építeni a népművelés keretében” című előadása rámutatott azokra az értékekre, amelyek feltérképezésével a népművelés nemzeti öntudatosító munkát végezhet.

9—11 ig: Heckmann István igazgató (Láva) „Magyar nőtanfolyamok szervezése, célja, módszerei” című előadásának első része a magyar népdalkincs terjesztésének elméleti alapját vizsgálta, második részében pedig „Kanonok betanítása a hallgatósággal” címmel több igen vonzó ösmagyar dalt, s azok betanítási módját mutatta be.

11—12 ig: A r. hallgatóság részére Zschar Ádám esperes p.ébános (L. kér), protestáns hallgatóknak pedig Czeglédy Pál ref. esperes „Vallásérköcsi nevelés a népművelésben” címmel tartottak előadást.

12—14 ig: Dr. Szabó Gyula országgyűlési képviselő (Budapest) „Nemzetnevelés, népművelés” c. előadása az új magyar élet nevelési és művelési kérdései: világított meg: mit és hogyan kell tenni: és alkalmazni a népművelésben. — A hallgatóság a rendelkezésre bocsátott rengeteg térképbe berajzolta az új határokat, s egy-egy térkép hátlapjára Összegyűjtött aláírásával mondott köszönetet gróf Tiseli Pál miniszterelnöknek és gróf Csáky István külügyminiszternek.

A hallgatóság tanulmányi kirándulás keretében aug. 28-án megtekintette a lévai export-vágóhidat és a népiúti otthont, 30-án pedig Szénássy Sándor tűzoltó-parancsnok irodát, de különösen képzett levontóinak munkáját nézte végig.

Gyümölcsstermelési értesítő

E hónapra esik a gyümölcszedés legnagyobb része. Végezzük a munkát nagy körültekintéssel és gondossággal, mert csak így tudjuk kiaknázni természetünkben a lehetséges legnagyobb értékeket. Ne feledkezzünk meg a válogatás és osztályozás munkájától sem. Ha a vevő egy kosár vagy láda gyümölcsben csak néhány kisebb, vagy hibás gyümölcsöt talál, azonnal észreveszi és ahhoz szabja az árat, különösen, ha vízszelendő.

A hullott, romlott gyümölcsöt ne hagyjuk a fa alatt. Gyűjtsük össze minden nap és ássuk el oly alyra, hogy őszi ássással se kerülhessen a felszínre. Ellenkező esetben újabb fertőzésnek adunk alkalmat. A gödörbe öntött romlott gyümölcs, frissen ottint mészsel való leöntéséről sem feledkezzünk meg. A gyümölcsfák ritkítását is végezzük el, minél előbb, amél jobb. A sebek így őszig befornak.

A hajtások beürítését általában tartózkodjunk, bármilyen hosszúra is fejlődnek azok. Ha felénk attól, hogy a vesszők beürülnek maradnak, inkább csak szeptember végén vágjuk rövidebbre. Legfeljebb hegykőről egy darabkát, mely a vesszők hosszának legfeljebb egy negyede lehet, vágoltsuk el. Természetes e munka kivételé mindíg a fák állapotától és a gyümölcs nemétől függ. Ilyen természetű munkát csak fiatalabb, még alakítás alatt lévő fáknál végezhetünk. Az idősebbeknél egyedül csak ritkítások.

A vesszők beürítését sokkal gazdaságosabban és kíméletesebben fokozhatjuk foszfor és káli műtrágyázással, a mezőgazdaságban holdanként használt mennyiségek kétszerese általában elegendő. A foszforban és káliumban gazdag talajokon sokkal kisebb mennyiség is elég. Természetes ilyen céllal jelenleg csak gyorsan ható műtrágyák alkalmazhatók. Permetezni az idej évi folyamán a gyümölcsösben a legtöbb esetben már nem kell. A betegségek és kártevők újabb fertőzéséről már nem tarthatunk az évben. Minden kártevő és betegség saját faját illetetéseiről igyekezzünk gondoskodni. Ezért olyan ártelők alokat kezd iltani ilyenkor, mely legellenlőbb mindentelre külső behatással szemben, így a permetezéssel is.

Kivételnek azonban vannak. Igen nagy fertőzések esetén, lombhullás kezdetén, midőn a hajtások már beérték, tiltó higitásu oldattal gyeithetjük a betegségek és egyes kártevők petéit. De ez a tavaszi rügyfakadás előtti permetezést nem pótolhatja, csak kiegészíti.

Másik kivétel a téli eltartásra kerülő alma és körte permetezése, szedés előtt 2—3 héttel. Természetes ez nem minden körülmények között, csak akkor, ha gomba kártevő raktározás alatti folytatására számítani lehet.

E hónapban végezzük a földi eper, illetve szamoca telepítést. Ne halogassuk e munkát, mert későbbi telepítés esetén palántáink nem gyökeresednek be és a tél folyamán sok elpusztul belőlük. Jó a telepítést fagyok beálltával szalmás trágyával, vagy levéllel betakarítani.

MJAZOVSKY GEZA

KOLONFÉLÉK

— A BÉRMÁLÁS szentségét Láván f. hó 15-én, vasárnap fogja kiosztani dr. Sándor Jusztinián bíboros hercegprímás, mintegy nyolcszáz ifjúnak. Ez lesz a felszabadulás után az első bérmálás Láván; a legutóbbi őt év előtt volt, amidőn szlovák püspök, dr. Jantusch Pál nagyszombati püspöki kormányzó bérmált. A bíboros hercegprímás vasárnap délelőtt háromnegyed kilenc órákor gépécsin érkezik Lávára, az állami polgári iskola előtt felállítandó díszkapunál a város nevében dr. Lehotzky Bruno polgármester fogja köszönteni, a templom előtt pedig az egyik bérmálendő. Kilenc órákor kezdődik meg az egyházi szertartás. Dáiban egy órákor Mischák István szentségi tanácsos, plébános a Kat. Körtben elbát ad a bíboros hercegprímás titkiszületére.

— MEGHALT AZ ALISPÁNUNK ÉDES-ATYJA. Az aispánunk családját az utóbbi időben az egyik gyász után a másik gyász éri. Amint most ösztinte részvételt érleltünk, aispánunk edesatyja, dr. gyula Sáska Dézavármegyei tb. főorvos, Budapest székesfehérváros nyuz. tiszt. főorvosa, áldásos, tevékeny és az emberiségre hasznos életének 82. évében Budapesten elhunyt. A meghalottakat hétélfőn helyezték kiűző nyugalomra a farkasréti temetőben, a ref. egyház szertartása szerinti nagy részvét közepette.

— ÁTHELVEZÉS. Dr. Kocsis Béla lévai m. kir. államrendőrségi rendőrkapitányt a most hazatérő szatmármegyei Nagybányára helyezték át. Szeretnők hinni, hogy az át-helyezés csak ideiglenes jellegű s dr. Kocsis Bélát a város közönsége visszavárja, mert a lévai viszonyok kiűző ismeretével, nemkülönben udvariasságával és jóindulatával az egész város szeretettel és ragaszkodással érdemelte ki. — Vitéz Pelczér István lévai rendőrfőügyelőt ugyancsak a felszabadított erdélyi területe vezényelték szolgálatára. Ő is hasonló szeretettel várjuk vissza.

— KINEVEZÉS. A helyügyminiszter Szabó László segédjegyzőt honvársányi körjegyzővé nevezte ki.

— A KÖZIGAZGATÁS KÖRÉBŐL. A hivatalos lap közli, hogy dr. Páji Pál vármegyei írásvédelmi elnök, tb. főszolgabíró az Ö. szagos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság előtt a helyügyi igazgatási ágon kitűntetéssel képesített.

— MEGHÍVÓ a Bars és Hont vármegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 14-én, szombat délelőtt 11 órákor Láván, a vármegyei tanácstermében megtartandó közgyűlésére. Tájégsorozat: 1) Jelentés a Bars és Hont vármegyei Gazdasági Egyesület helyzetéről. 2) Alélnök, ügyész, igazgatóválasztmány, számvizsgáló bizottság, pénztári ellenőr, községi megbizottak megválasztása. 3) Jelentés az Egyesület pénztári helyzetéről. 4) Igazgatóválasztmány által az Egyesület ügyvezető igazgatójának, vagy titkáranak megválasztása. Baléppelt tagok jóváhagyása. 5) Az egyesület munkatervének előterjesztése és jóváhagyása. 6) Munkáskérdés és munkabérek, OTI ügyek, valamint a vármegye gazdasági közönségét érintő egyéb kérdések megvitatása. Alélnök Farkas Géza r. k. elnök, Krajcsik Jenő s. k. igazgató.

— ELJEGYZÉS. Dzsárfi Bolemán Judit és galánthai Fekete Gyula, m. kir. érdemrendes jegyesek. (M. k. é. h.)

— ÉRTESETÉS. Értesítem a lévai járás területén lakó s a Felvidék visszacsatolásával a magyar állam fennhatósága alá került, magyar állampolgárságukat az előirt módon igazolt volt nemtényleges állományból származó tiszteltek és tisztjelöltek, hogy rendfokozatuk a m. kir. honvédség tartalék viszonyában elismertetett. A rendfokozat elismerése a folyó évi augusztus hó 16-án kelt 23. számú Honvédségi Közlönyben (személyes ügyek) jelent meg. Az érdekeltek a vármegyei katonai parancsnokságnál (Vármegyei háza II. emelet, 76. sz. ajtó) a Honvédségi Közlönybe betekinthetnek. Gál alezredes sk.

— VÖRÖSKERESZTES TANFOLYAM IPOLYSÁGON. Ipolyságon szeptember 5-én ünnepélyes keretben zajlott le a felszabadulásunk óta tartott második Házibetegképzési tanfolyamának nagyon szépen sikerült vizsgája a közszékháza tanácstermében. Ösztinte hála illeti Dstáry Erzsébet zöldrekesztésű védőnőt, a tiszt. főorvost és az ottani kórház orvosait, akik a tanfolyam keretében előadásokat tartottak s lehetővé tették, hogy a hallgatók kórházi gyakorlatra is szert tehettek. A vizsgán jelen volt Gally Ernő főszolgabíró és minden nemes ügyért leköszdő felesége, a város orvosi kara, a városbíró s a hallgatók hozzátartozói. A Magyar Vöröskereszt Egyület képviselőiben Schubert T. donát és vöröskeresztés önk. főispánok jelent meg s burdító szavakkal újabb munkára szólítva fel a vizsgázókat, kiosztotta a jól megérdemelt bizonyítványokat.

— A LÉVAI VÖRÖSKERESZT Önk. Ápolónői Szervezete a következő héten szept. 19-én tartja legközelebbi összejövetelét. — A v. z.óság. —

— TANÍTÁS KEZDETE A GIMNÁZIUMBAN. A gimnázium épületének tartozása miatt a tanítás csak a munkálatok befejezése után, később meghatározandó időben kezdődik. A VII. és VIII. osztályu tanuló részére azonban szeptember hó 10-én megkezdődik a tanítás. Igazgatóság.

— A „PHÖNIX” Széppangyár Rt. felszámolás alatt f. hó 1-én megtartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta az alapszabályok módosítását.

— ADOMÁNYOK. Az árvaközsorok javára a városbeli főszolgabírói hivatal 23-40 P-t, a Vöröskereszt javára Walter István Léva 2 P-t juttatott a kiadói hivatalunkhoz.

— ŐSZI UTITÁRS. Az ősz hónapjaiban valóságai szállóige az olvasóközönség körében az a könyvsorozat, amelyet Nyári Utitárs címmel ad ki a Palladis. Az Őszi Utitárs a tiszta irodalom válogatott gyöngyeit hozza, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégítik, de vonzó és érdekesítő tartalmakkal a legszelebb köröket is megérintik. Most került könyvpicra a sorozatban Cserissa F. Curman regénye, a „Lsikek harca”, amely izgalmas történet keretében a lélek mélységeit tárja fel és Etsu Isagaki Sugimoto „A szamurálok lánya” című búv'sz színekkel megirt exotikus regénye, amelyet julius közepén Pearl Buck „Az édes anyaföld” Nobel-díjas szerzőjének „Sírja emberek” című kötetét követi, hogy a sorozatot Gwan Bistow lángoló romantikától fűrtöt regénye, a „Forró anyát” zárja le. Ezek az értékek, nagy terjedelmű kötetek, aminek sáddig csak magyabolt árón voltak kaphatók, most 150 pengőért kerülnek forgalomba.

— PARÁDFÜRDŐ A MÁTRA GYÖNGYE. Már most kell jelentkezni az őszi szezonra. A tündéri szép Parád úrdő teljesen felkészült a gyönyörű őszi szezonra, amely mindig ragyogóan szép a Mátrában, akárcsak májusban a hatalmas hegyek és fenyvesek között a tavasz. Csodálatosan ózdonus napszerlevegő és a nagy hataú fűrdők a biztos gyógyulást kereső és phend vendégek ezreit vonzzák évente Parád úrdőre. A Mátra gyöngy, az országunk legszebb és legnagyobb gyógyhatású fűrdője Parád fűrdő, ahova szeptemberre is előkei közönséget várunk, mert már most kell felolajni és biztosítani augusztus 20-tól megűresedő és felszabaduló szobák azoknak, akik a csodásép őszit ottlőltetni akarják. Ez év nyarán is több ezer vendégre volt Parád fűrdőnek, ahol a többek között vendégek voltak: Dr. Hóman Béla m. kir. hivallás és közokt. miniszter és családja, Térfi Béla ny. miniszter, a Közművelődési Alapítvány elnöke, Huszár Károly ny. miniszterelnök és családja, és mások.

— GYŰJTSÜK A TÖKMAGOT. Iletékes állami gazdasági szerv felhívása szerint a tökmagot kár elpocskolnó, állatokkal feleltetni, hanem meg kell szántítani és értékesíteni, emnyiben fontos vegyipari anyagokat tartalmaz. Az elműt évben is 31 pengő volt a tökmag mázánkénti ára. Lehet, hogy ez évben még magasabb lesz. A Futura és Hanza szivesen átveszik a szárított tökmagot.

— FELHÍVÁS! Léva város és a lévai járás közönsége az egyik felszabadított erdélyi város leventegyesülete részére díszesebb zászlót óhajt adományozni, miért is felkérjük a város és járás hazafias közönségét, hogy e célra adományait a Bars szerkesztőjére címre eljuttatni szokásadjának. Gaál Gyula alezredes vm. katonai parancsnok, Maláth László főszolgabíró, dr. Lehotzky Bruno polgármester, Schubert Tódor kormányfőtanácsos, lévai levente egyesület élnöke.

— A HUSZMILLIÓS MAGYARSÁGÉRT. Alig pár nap leforgása alatt második kiadásához érkezett el az EPOL kiadásában megjelent a Magyar Nemzetbiológiai Intézet alapvetését és célkitűzését tartalmazó, a huszmillió magyarországi gondolatért harcoló kiadvány. A magyar közvélemény az EPOL mozgalom megindulásakor kevés hittel kísérte a mozgalom célkitűzését: a huszmillió magyarországi eszméjét. Ez talán érthető is: 1935-ben, az EPOL elindulásakor, Magyarország létszáma alig érte el a nyolc milliót. 1940 augusztusában országunk már 11 millióval szerepel a statisztika rubrikáiban! És ha közvetlen történelmi törekvéseink valóra válnak: újabb erdélyi milliókkal erősödik meg nemzetünk. A huszmillió magyarországi gondolat napról-napra valóságosabb célkitűzéssé emelkedik meg a kérelmek előtt is! A Magyar Nemzetbiológiai Intézet első kiadványa „A huszmillió magyarországi” címmel az országos érdeklődés miatt második kiadásban jelenik meg a magyar közvélemény előtt. A mű (A huszmillió magyarországiért. A Magyar Nemzetbiológiai Intézet programja az EPOL kiadás. Budapest, 1940. 60 oldal. Egyetemi nyomda. Ara 1 P.) nagy sorskereséseinél foglalkozik: mikép lehet a magyarságot a gáttalan biológiai fejlődés útjára vezetni, mikép lehet az erős, a hatalmas, a hatalmas magyarságot feltételeit megteremteni. Az Intézet második kiadványának (Kovács Alajos: Az erdélyi magyarság és a román „statisztika.” Antal Lajos: A biológizmus. A magyar biopolitika. Az EPOL kiadás. Budapest, 1940. 36. oldal. Egyetemi Nyomda. Ara 1 P.) hatása még mindig gyűrűznek. A Magyar Nemzetbiológiai Intézet e munkájával a legalkalmasabb történelmi pillanatokban bizonyította be, nemcsak a magyarság, de a baráti nagyhatalmak közvéleménye előtt is: az erdélyi magyarság létszáma több mint kétfélszer. Érthető, hogy a könyv megállapításai — és adatai nyomán felszisztegettek a román tényezőket: Bratianu az Univerzumban, — utóbb a román rádió intézete éles támadást a könyv és annak adatai ellen. A legutóbbi napokban a magyar rádió már közölte is Kovács Alajos választát a román rádió támadására. Az illusztrált szerző a szakember főlényével és felkészültségével mutatott rá a román rádió átlátszó fordításaira. A Magyar Nemzetbiológiai Intézet a szóbanforgó kiadványok második kiadásával nemzeti célt szolgál: ocsó, propagandára öntött a az optimista magyar gondolatot a nagytömegek felé. A kiadványok ára 1—1 pengő.

— BARI VARI CSODAREVÜJE. Ritka élményben és látványban szórakozásban lesz részünk városunk közönségének kedden, szerdán és csütörtökön, mikor a világhírű büvész és varázsló fenomen Bari Vari és együttese varázsrevüjét mutatja be. A teljes estét betöltő műsor szívből születt, érdekesnél érdekesebb büvész és varázsmutatókat mutatja be, ahol tüneményes egymásutánban pergeknek le az egyes számok. A humor és vidámság is bőven van képviselve a műsorban, különösen azoknál a számoknál, amelyekkel Bari Vari a nézők bevonására mutat be. Nagyszerű asszisztencia működik közre: Miss Giitta Vanek a maga nemében egyedülálló női varázslónő és Erős Éva az ideg tanöbhangarmonika orsz. díjnyertes, aki tán és énekszámaival is részese a sikernek. Kuriozumpék megemlítjük, hogy az együttes vidéki vendégszerelése (Szeged, Debrecen stb. 6—6 nap) a legteljesebb sikert váltotta ki, s minden bizonnyal itt is siker lesz része az előadásnak, amire a népszerű helyszín alapot nyújtanak.

ORVOSI HIR. Rendelésemet ismét megkezdtem. Dr. Germán István, Ozmán-tér 6 SZÉP KOCKÁS VAGY CSIKOS ruhát vegyen Widdernél a műlomal szemben!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK. Bottka József, Lomszky Rozália halvaszületett fia — dr. Uhlarik Nándor Hegedűs Olga fia Tamás, — Saghly Béla Capala Jolán fia Attila Béla.

HÁZASSÁG. Szabó Kálmán r. kat. Vibostyék Ilona r. kat.

HALÁLESETEK. Taliga Jánosné sz. Molnár Julia 50 éves — Minárik Péter 45 éves.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet augusztus hónapban a következő adományokat kapta:

Hidasi Pálné 50 darab sütemény, N. N. Léva 1 P. B. J. Léva 2 P. Tiszt. Csefalvay József játékok és 4 P. Tiszt. Lénár Lajos 230 P., Hoch Jenő 4 darab fu ing, Adám József napkor 15 P., Schoeller malomból 2 zsák liszt, özv. Koralevszky Imréné 1 darab tők és 1 kosár szilva, Reiter Péter több gyermek ingyen nyírása, N. N. Léva 5 kg liszt, Vörös Béláné 1 darab használt ruha.

A nemesszívű adakozóknak hálás köszönetet mond OFFERMANN ÁGOSTONNÉ alelnök.

Receptkönyveket kívánságára ingyen küld: Dr. OETKER gyár, Budapest, VIII. Conti-ucca 25.

Gyászköszönetek.

E. u. on moaduk kcs. özetet mindzozának, kik felejhetetlen édesanyám, illetve anyósom elhunyna alkalmával részvéttükkel felkerestek és ői utolaj utjára elkísérték.

PRACHÁR-család.

Mindazon rokonok és ismerősöknek, kik felejhetetlen édesapánk elhunyna alkalmával részvéttükkel szívesek voltak nagy fájdalomunkat enyhíteni, ezuton monduk hálás köszönetet.

SZUNYOGH-testvérek.

Hogyan lehet Erdélybe utazni

A belügyminiszter rendeletet adott ki a román uralom alól felszabadult területek utazás szabályozásáról a katonai igazgatás ideje alatt. A rendelet szerint Magyarország mostani területéről a katonai igazgatás alatt álló területek polgári egyének általában csak utazási igazolvánnyal szabad utazni.

Az igazolvány kiadását a lakóhely szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóságnál írásban vagy személyesen kell kérni. A kérvényhez a folyamodó 6×9 cm nagyságú, felragasztásra alkalmas arcképet is mellékelni kell. A rendőrhatalóság csak olyan arcképet fogadhat el, amelynek háttérpajza az arcképen ábrázolt egyen nevet, születési helyét és idejét, vallását, foglalkozását és lakását az illetékes rendőrszoba parancsnoka vagy a községi vezető jegyző rávezeti és azok valódságát aláírásával és hivatalos pecsétjével igazolja. Aki személyazonosságának igazolására alkalmas fényképes igazolvánnyal (igazolójegy, kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító érvényes igazolvány, stb.) rendelkezik, annak külön fényképet nem kell benyújtania.

A kérvénynek tartalmaznia kell a folyamodó nevét, születési helyét és évét, vallását, foglalkozását, lakóhelyét, (pontos címet) valamint nevszerint fel kell sorolni az esetleg vele utazó 12 éven aluli gyermekek nevét és korát.

Utazási bizonyítványt csak nemzethűség, erkölcsi és közrendészet szempontból kifogás alá nem eső egyén részére állítható ki. A személyre szóló és másra át nem ruházható igazolványt a rendőrhatalóság, illetőleg a járási főszolgabíró díj- és illetékmentesen állítja ki.

A katonai igazgatás alatt álló területek külföldi meg érvényes vizummal ellátott utlevéllel is csak abban az esetben utazhat, ha utlevélét a m. kir. honvédezerkár főnöke láttaozza. (Budapest. IX. Fővám-tér 8.)

A rendelet a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelent meg.

A Bars rádió-műsora

Állandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45 Torna, hírek, hanglemezek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Harangszó, Hímnusz, Időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 1.20 Időjelzés — 2.30 Hírek — 2.45 Műsorismertetés — 3 Árfolyamhírek, piaci árak — 7.15, 9.40, 0.05 Hírek.

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, Szózat és hanglemezek 8.45 Hírek 9 Unitárius istentisztelet 10 Református istentisztelet 11 Rk. mise és predikáció 12.30 Matolcsy Margit és Badics Gyula magyar nótákat énekelnek 12.35 Hangképek a magyar—német ökölvívő mérkőzésről 13.45 Hírek 14 Hanglemezek 15 Időszaki közlelemzési kérdések 15.45 Szalonötös 16.30 „Mikor gazdag egy ország?” 17 Hírek 17.15 Honvédműsor 18.10 Mörizc Zsigmond elbeszélése 18.40 Váci Énekar 19.25 Sporteredmények 19.40 „Az új háza” történelmi szíjáték 21.40 Hírek 22.10 Gáspár Lajos cigányzenekara 23.20 Táncelemezek.

Hétfő

BUDAPEST. 10.20 „A csángó magyarok” 12.10 Sónár Vilma zongorázik 12.55 Pócsa Ella énekel 13.30 Postászenekar 16.16 Diákféltóra 17.15 Szalonzene 18.15 „Hepe-hupás Szilvásgyában”, Ady szilvásgyási verseiből Kiss Ferenc ad elő 18.35 Bura Sándor cigányzenekara 19.45 „Prohászka Ottokár” 20.10 Opera-házi Zenekar 22.10 Hanglemezek 23.25 Farkas Jenő cigányzenekara.

Kedd

BUDAPEST. 10.45 Divattudósítás 12.10 Hanglemezek 13.30 Szalonzene 16.10 Asszonyok tanácsadaja 17.15 Kisházyne magyar nótákat énekel Sárközi Gy. cigányzenekara kíséréssel 18.15 Erdélyi Várak 18.45 Jancsír Ferenc hegedül 19.25 Rendőrzenekar 20.20 Székely mesék, balladák és népdalok 21.10 Thyru Gizella énekel 22.10 Hanglemezek 23.20 Suki Tóni cigányzenekara.

Szerda

BUDAPEST. 10.20 „Mátyás király városa” 12.10 Honvédzenekar 13.30 Lakatos Vince és Gyula cigányzenekara 16.10 Tarka gyermekelőadás 17.15 Honvédműsor 18.15 „Hazatértek kincses Kolozsvár” 18.45 Szalonzene 19.25 „Isten hozott Kolozsvár” erdélyi színek előadójegye 20.10 Indulók hanglemezekről 20.25 Küllügyi negyedóra 20.40 és 22.10 Közvetítésnek fentartva 23.20 Mursi cigány-zk.

Csütörtök

BUDAPEST. 12.10 Hanglemezek 13.30 A Magyar Revü Táncelemezek 17.15 Honvédműsor 18.10 Szalonzene 19.25 Coorba Dezső cigányzenekara 20.10 „A Székelyföld lelke” 20.35 Szórákkozottató zene 21.10 Schmidthauer Lajos orgonán 22.10 Pertis Pali cigányzenekara 23.25 Táncelemezek.

Péntek

BUDAPEST. 10.20 „A Duce és a Führer 12.10 Balázs Kálmán cigányzenekara 13.30 Melles Béla zenekara 16.10 Diákféltóra 17.45 Nyersanyagadalkodás 18.10 Szalonzene 19.25 Danyi Ferdinand gondolkodás 19.50 Sportközlemények 20 „Házassági évforduló” hanglemezekkel 22.10 Ilinczy-zenekar táncszámai 23.20 Farkas Béla cigányzenekara.

Szombat

BUDAPEST. 12.10 Weidinger Ede szalonzenekara 13.30 Hanglemezek 16.10 Ifjúsági rádió 17.15 Vidak József cigányzenekara 18.10 József Attila verseiből előad Somlay Artur 18.30 Szalonzene 19.15 Látogató a női munkatáborban Leveleken 19.40 „Hegyaljai szüret” hangjáték 20.40 Harmonikaszmok 21 „Jóki Erdélyben”, részletek Jóki műveiből 21.25 Hanglemezek 22.10 Pertis Jenő cigányzenekara 23.20 Táncelemezek.

BARI VARI

és együttesének csodálatos varázsrevüje

szepetember 10—11—12-én, kedden, szerdán és csütörtökön a volt ORIENY mozi helyiségében. Élmény! Humor! Látványosság! 32 számból álló két és fél óráig tartó válogatott műsor.

Az előadások kezdete este fél 9 órakor.

Helyárak: 40—60—80 fill., 1 P, 1.30 P, 1.60 P.

Ünnepeljünk

TUNGSRAM
KRYPTON
fénnnyel!

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

2793—940 tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Bármegyei Népbank r. t. végrehajtónak — Psenyica Margit, István, János, József és Mária kissallói lakos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 400 P tőkekövetelés és járuléki, továbbá a csatlakozottaknak kimondott Dr. Kersék János (Léva) 56 Kcs 50 f. Jihokárpatska obchodna spol. olejov (Prága) 480 Kcs, tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Kissalló községben fekvő s a kissallói 78 sz. tjkvben A—1 sorsz. 80 hrsz. a. felvett s B 15—a-e sorsz. szerint Psenyica Margit Psenyica István kisk., Psenyica János, Psenyica József kisk., Psenyica Mária kisk. nevén álló Bellekbeni háznak fél illetőségére: 263 P kikiáltási árban; az u. o. 300 sz. tjkvben A 1. 2. sorsz., 230 hrsz. a. felvett s B 42. sorsz. szerint a-e. — alatt u. a. nevén 1—12 részben álló rét, dülőbeni szántóilletőségre: 376 P kikiáltási árban; az u. o. 348 sz. tjkvben A—1 sorsz., 82. hrsz. a. felvett s B 19—a-e sorsz. szerint a fentiek nevén önyolcad részben álló a Bellekbeni fekvő szántóilletőségre 480 P kikiáltási árban, mégis azzal, hogy a C 2 és 3 sorsz. a. 23—1887 tksz. és 2855—1888 tksz. végzéseivel özv. Tóth Józsefné, szül. Masztics Karolin és özv. Balogh János, szül. Hónyi Zsuzsanna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogot az árverés nem érinti.

Az árverést 1940. évi okt. hó 22. napján d. u. fél 3 órakor Kissalló községében fogják megtartani. Az árverésre kerülő ház ingatlant a kikiáltási ár felénél a többi ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el. Az árverés alá kerülő ingatlanokat, ha az árverés megtartását a végrehajtók közül a Jihokárpatska obchodna spol. olejov (Prága) kéri, 500 P vetélnél alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5.610—1931. M. E. sz. r. 2. §.) Egyben figyelmezteti a telekkönyvi hatóság a végrehajtási jelzalogosult külföldi hitelezőt, hogy amennyiben az árverés napjára a Magyar Nemzeti Bank engedélyt be nem csatolja, úgy az árverésen részt nem vehet (4810—1939. M. E. sz. r. 2. §.) Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százalékára, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Léva, 1940. évi június hó 20. napján.

A kiadmány hitelül:

dr. Egerváry János s. k. Olvashatatlan aláírás.
kir. jb. ömfk. jegyző kiadó.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

2792—940 tk. sz.

Árverési hirdetmény — kivonat

Bármegyei Népbank r. t. (képv. dr. Balogh Sándor lévai ügyvéd) végrehajtónak — Neumann Géza, Neumann László és neje szül. Quittner Er-

zsébet nagysallói lakos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 4285 P 71 f. tőkekövetelés és járuléki, továbbá a csatlakozottaknak kimondott Apolló Nafta obchodna spol. (Bratislava) 3006 Kcs 66 f. Jihokárpatska obchodna spol. (Prága) 10373 Kcs 45 f. Weinberger Zsigmond (Léva) 141.000 Kcs, Orsz. Társad. Bizt. Intezet lévai pénztára: 2169 Kcs 75 f. — 15463 Kcs 35 f. — 1224 Kcs 30 f. — 34805 Kcs — 9225 Kcs 90 f. Dr. Szilárd Samu (Léva) 17249 Kcs — 1594 Kcs, 70 f. — Gapel András (Nagysalló) 2537 Kcs 35 f. 7000 Kcs Villanyművek (Besztercebánya) 8215 Kcs 85 f. — 2785 Kcs 60 f. — 20.000 Kcs — Szücs Rezső (Bratislava) 2000 Kcs — 2160 Kcs 40 f. Kir. Kincstár 7558 Kcs, 70 f. — 588 Kcs 15 f. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Nagysallói községben fekvő s a nagysallói 1659 sz. tjkvben A 1. sorsz. 1495—1-b, 2. 1495—2-b és 3. sorsz. 1496-b, hrsz. a. felvett s B 1. a—c. sorsz. szerint Neumann Géza, Neumann László és neje szül. Quittner Erzsébet nevén álló, loherésben fekvő lakóháza és udvarra (mint össz-szfűgő egészre) 1526 P kikiáltási árban, mégis azzal, hogy a C 2. sorsz. a. 4618 911 tksz. végzésével özv. Fülöp Sándorné szül. Németh Erzsébet javára, valamint a C. 5. sorsz. a. 764—1919. tksz. végzésével Balogh János és neje sz. Tóth Julianna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogot az árverés nem érinti elrendelte. Az árverést 1940. évi október hó 23. napján d. u. fél 3 órakor Nagysalló községében fogják megtartani. A kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el. Az árverés alá kerülő ingatlan, ha az árverés megtartását a végrehajtók közül Apolló Nafta (Bratislava) kéri: 5172 Kcs 5874 Kcs a Jihokárpatska obch. (Prága) ha Bármegyei Népbank kéri 26774 Kcs, ha Weinberger Zsigmond (Léva) kéri 5544 Kcs 45 f. ha az Orsz. Társad. Bizt. Intezet lévai pénztára C. 18. sorsz. a. kéri 229.142 Kcs 60 f. ha u. o. a. C. 28. a. kéri 7495 Kcs ha dr. Szilárd Samu C. 27. sorsz. a. kéri 285.404 Kcs 95 f. ha u. o. 43. sz. a. kéri 5772 Kcs 92 f. Ha Gápel András Nagysalló kéri 317.176 Kcs 75 f. ha a villanyművek (Besztercebánya) kéri C. 31. sorsz. a. 328.344 Kcs 70 f. ha u. o. C. 37. sorsz. a. kéri 351.701 Kcs 75 f. ha Szücs Rezső „Amper” elektrotechnikai vállalata C. 33. sorsz. a. kéri 346.108 Kcs 40 f. ha u. o. C. 35. sorsz. kéri 349.136 Kcs 25 f. ha a m. kir. kincstár C. 39. sorsz. a. kéri 375.087 Kcs 75 f. ha u. o. C. 44. sorsz. a. kéri 377.367 Kcs 75 f. vetélnél alacsonyabb áron eladni nem lehet (5.510—1931. M. E. sz. r. 2. §.)

A telekkönyvi hatóság egyben figyelmezteti a külföldi végrehajtási jelzalogosult hitelezőket, hogy amennyiben az árverés hatánapjára nem csatolják be a Magyar Nemzeti Bank engedélyét úgy az árverésen részt nem vehetnek. (4810—1939. M. E. sz. r. 2. §.) Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Léva, 1940. évi június hó 20. napján.

A kiadmány hitelül:

dr. Egerváry János s. k. Olvashatatlan aláírás
kir. jb. ömfk. jegyző iródateveto.

GYÓGYNÖVÉNYEKET,

BORÓKÁT, ÉDESKÖMÉNYT,
KONYHAKÖMÉNYT. MŰS-
TÁRMAGOT, BORKÖVET,
BORSEPRÓT

a legmagasabb
napiaeron

VÁSÁROL

dr. MIKLÓS gyógynövénynagykereskedés
Budapest, V. Vilmos császár ut. 6. Tel. 380-577.

HATÁRJÁRÁS

Igazan meglehettek rökönyödve augusztus 5-én a garamdamási, lekéri meg a kissalvi határ foglyai, amidőn egy vadászdrészező csoport a határ hol egyik, hol másik részében megjelent. Persze ők, már mint a foglyok sem olvassák dr. Rakovszky László kedves barátunk szerkesztésében megjelenő vármegye hivatalos közlönyét, amelyben szigorúan meg van tiltva a fogly vadászata. S így csodálkozhattak, hogy a társaság vilámat szóró fegyverek helyett csak hatalmas botokkal van felszerelve, a lehata másabbal Horváth Aladár várm. gazdasági felügyelő, már kisebb Káráz József meg Jardy Károly járási felügyelők, azután következtek a zöldmező kiküldött titkárai s nekem, mint a Gazd. Egyesület igazgatójának már csak egy ütőt kopott, rossz esernyő jutott. A határjárás fő feladatát ezáltal a községi legelők és apállatok megelintése bépezte, amelyek megzemlélésénél a botoknak igen nagy feladat jutott osztályrészül. Rajonai bika fejlődünk a legelőn s nagy lendülettel csapodni az előttünk lévő számtartóiv, mályva s egyéb botjortánoknak gyönyörű példányait. Persze, a botok tamadása és illetékes bíró ur felé is irányult, aki mentésből csak azt hozta fel, hogy a férfiak a harcra éven vannak, az aszszonyok pedig a bérmláára készülnek elő s így csak a munkatábor edzett tagjai segíthetnének az áldatlan állapoton. Rajonaink azután a sikeres munka közben megtorpant a legelő közepén beton oszlopokkal körül bástyázott fedezék előtt, amely a dögter név alatt van telekkönyvezve, s gyönyörködünk a lépletenben, sercegő fűszögben elhullott állatok himult s a kutyáknak bő táplálékot nyújtó, oszlának induló tetemei.

Sercegett a toll a jegyzőkönyvek újabb és újabb felvételénél.

Rajonaink azután a községi bika palotájához vezetett; a kifutók úresen álltak s a bikák odabent az istállóban gondolkodhattak arról, hogy milyen is lehet a szép, napos idő! Meg kell büntetni a bírót — hangzott az ítélet — aki nem utasítja a pásztort, hogy a bikák a karámban legyenek! A büntetés fokozata már az 50 pengőt is elérte, amikor azt a szerény véleményt nyilvánítottam, hogy a bíróság az elkövetett mulasztással nincsen arányban. — Hit te mire büntetnéd? — Én a bírót egy napi elzárása itélném ide a karámba! Ez ellen azonban a bíró erőlyesebben tiltakozott mint az 50 pengő büntetés ellen. Ezen eredményes tapasztalatok után folytatott utunkat Kissalvi, Jardy Károly gazdasági felügyelő barátunk ipoly-sági járásába, aki hogy időt nyerjen, háromszor végigkoocsikáztatta velünk a határt, de ennek is megvolt az eredménye, mert megállapítottuk, hogy jó lesz a kutoricákat betelelni, hogy idejében beérjenek. Azután ugyancsak rajonaink képeze, megállunk a község 80 holdas legelője előtt. It azonban a botokra már nem volt szükség, gyönyörködünk egy jól kezelt, szépen betelepített a lucernafeleknek s a jó fűveknek minden fejtáját feltálatl legelő dus fűvezetén — no meg az ott legelésző szép teheneben is, amelyek már alig várták, hogy otthon a gazdasszony őket „kezelésbe” vegye.

KRAJTSIK JENŐ.

M. kir. rendőrség lévai kapitánysága.

1554--2--1940. sz.

Tárgy: Postagalambok tartása.

Hirdetmény

Értesitem Léva megyei város közönségét, hogy postagalambot csak az szerezhethet, tarthat vagy tenyészthet, akinek arra hatóságomtól engedélye van.

Az engedélyezés alapfeltétele, hogy a tenyésztő tagja legyen a „Hungária Postagalamb Tenyésztők Egyesület”-ének.

Az egyesület fiókjának székhelye Érsekujvár. Az engedély nélküli tartás, tenyésztés a 4.360--1940 M. E. rendeletbe ütköző kihágást képez és két hónapig terjedhető elzárás, 8.000 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntendő.

Léva, 1940. augusztus 23-án.

A kapitányság vezetője:

Vitéz BERTHÓTY DEZSŐ s. k.
m. kir. rendőrkapitány.

Két szoba előszobával irodának, esetleg garzon lakásnak kiadó. Dr. Munkné, Verböczi tér 1. Ugyanott egy helyiség műhelynek vagy raktárnak kiadó. 563

Ház, lakás, üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4. alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 641

Eladó vagy kiadó haláleset miatt egy lakás, üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4. alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet Fabianéknál Nagysallóban, ugyanott egy jó karban lévő biliárdasztal is eladó. 695

A belvárosban különbejárta burokozott szoba azonnal kiadó, érdeklődni Stühmer cegnél. 704

A belvárosban 4 szobás összkomfortos lakás azonnal kiadó. Érdeklődni Dunabankban. 705

8 hold föld és kiültetett szőlő hajlékkal 4 bérbeadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 742

Földek bérbeadók, Dubovszky Jánosnál Léva. 741

Kifutófiut ellátással azonnalra felveszek. Vámos Mór, üveg- és porcellánkereskedő. 740

Perfekt németül beszélő úrnő társalkodónőnek vagy gyermekekhez délutáni, esetleg egésznap elfoglaltságot keres. Német órákat is adna. Cim a kiadóban. 731

Kiadó október 1-ére Antal Gyula uton 2--3 vagy 4 szobás lakás fürdőszobával. Ugyanott butorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó. Érdeklődés Petőfi utca 10 szám alatt. 732

Boroshordók szoba, konyha, speiz verandával. Ugyanott 4 drb női kabát eladó. 733

Kiadó (Ujtelep), Vitéz u. 15. 134

Szülésznői működésem Léván megkezdtem. Lőrinc Istvánné okl. szülésznő, Horthy Miklós u. 15. 735

Antik szalon garnitúra, zongora eladó. Cim a kiadóban. 737

Ruhaszalomba alkalmas nagy tükkőr eladó. Cim a kiadóban. 726

Egy használt íróasztalt és könyvszekrényt veszek. Cim a kiadóban. 727

Szántóföld 6 hold a Vadalmás dűlőben azonnal bérbeadó. őzv. Dobrova Jánosné, Koháry u. 3. 748

Kétszobás lakás kiadó Baross u. 3. Érdeklődni Dobrova Jánosnénál, Koháry u. 3. 749

Háromszobás lakóház összkonforttal szept. 1-től kiadó. Bővebbet Sebestyén u. 7. szám. 720

Üzletszerzőket, faiskolai megrendelésűjűtöket, helyi, körzeti képviselőket, bizományi-lerakatosokat kitűnő lehetőséggel keres: KOLAUCH faiskola, Szeged.

Üzletáthelyezés!

Kern Testvérek

rádió, villamossági, vas és műszaki vállalat

üzlethelyiségét
a Mussolini utcából —

Werböczi-tér
1 sz. alá helyezte át!

(Hitelszövetkezet mellé - Schoeller malommal szemben.)

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

Szeptember hó 8-án, vasárnap délután 2--4, este negyed 7 és fél 9 órakor

GÜL BABA

A magyar fimgyártás remeke. Huszka Jenő örökszép operettjének filmváltozata. — Tündérmese, bűbajos tündéri zene. A főszeregekben Jávor Pál és Szekelczy Zita. Szeptemberi műsorunk legkimagaslóbb eseménye ez a film.

Szeptember 9-én és 10-én (hétfőn és kedden) este negyed 7 és fél 9 órai kezdettel az UFA-filmgyár remek vigjátéka pereg

NŐTLEN FÉRJ

A főszerepet Magda SCHNEIDER játssza

Szeptember 11-én és 12-én (szerdán és csütörtökön) este negyed 7 és fél 9 órai kezdettel

A Riói Rejtély

Izgalmas detektív-film. — A nő főszerepben CAMILLA HORN.

Szeptember 13 és 14, péntek és szombat esti műsort a helybeli falragaszok útján lehet megtudni!

Kisérje figyelemmel műsorunkat!
Figyelem! Minden szerdán, csütörtökön

UFA HIRADÓ!

Eredeti harctéri felvételek. — Aktuális politikai események. — Magyar bemozdóval.

O L C S Ó

Bérmagyazermekünknek

ÓRÁVAL

szerezzük a legnagyobb örömet

Weisz Miklós
órásmeister, Bástya u. 4.

Jó minőség!

A R A K

ÉRTESETÉS!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy MÁRTONFI u. 1 sz. alatt (Józsefcsek házban)

BŐRKERESKEDÉST

nyitottam. Szives pártfogást kérve Tisztelettel

STUGEL BÉLA
bőrkereskedő.

ALKALMAS

BÉRMAAJÁNDÉKOT

legolcsóbban vásárolhat

HATSCHER ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL LÉVA

„CIKTA” üzlete mellett.

CSEPEL varrógép, részletfizetésre is kapható. Vadászati és halászati cikkek, fegyvergyári vadász és céllövő fegyverek.

LŐPOR és robbantószer áruda!
KERÉKPÁROK, gumik és alkatrészek! - Gramofon **LEMEZEK** legújabb felvételek!

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakészertő javítóműhely.

MODERN 2 szobás, komfortos, adómentes ház eladó a Kasznárságban. Ugyanott 12 fm., 3 cm. átmérőjű kertöntöző gumicső olcsón eladó. Cim a kiadóban.